

До разової спеціалізованої вченої
ради Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ВІДГУК

**офіційного опонента кандидата юридичних наук Дякіна Я.О.
на дисертацію Ісланкіна Сергія Миколайовича на тему
«Відсторонення від посади в кримінальному процесі»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 «Право»**

Актуальність теми дослідження. Вивчення поданих Ісланкіним С.М. матеріалів дисертації, а також ознайомлення з його публікаціями дає підстави стверджувати, що автор здійснив належний науково-правовий аналіз теми, актуальної як у теоретичному, так і в практичному аспектах, сформулював висновки та пропозиції, що мають інноваційний характер.

Оцінюючи дисертацію загалом, можна констатувати, що дисертант виконав усі завдання дослідження на належному науковому та методологічному рівнях відповідно до основних критеріїв оцінювання таких наукових робіт.

Згідно з Конституцією України, життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека є найвищою соціальною цінністю, яку забезпечує держава. Отже, норми Основного Закону засвідчують непорушність прав і свобод людини. Проте в ньому передбачено випадки, коли людина може бути обмежена або повністю позбавлена гарантованих їй Конституцією прав і свобод, зокрема в межах і порядку, визначених Кримінальним процесуальним кодексом України. Загальновідомо, що кримінальне судочинство реалізовується через державно-владний примус, що здійснюють уповноважені на те суб'єкти з метою захисту особи, суспільства й держави від кримінальних правопорушень, охорони прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального

провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування й судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу й щоб до кожного учасника кримінального провадження було застосовано належну правову процедуру.

Під час розслідування кримінальних правопорушень, зокрема вчинених службовими особами із застосуванням своїх посадових повноважень, практичні працівники поліції нерідко постають перед ситуацією, коли зазначені особи, використовуючи своє службове становище, перешкоджають розслідуванню, знищують документи, речові докази, впливають на своїх підлеглих, не дозволяють їм давати показання з метою перешкодження встановленню обставин, що мають значення для кримінального провадження й уникнення покарання. Для запобігання таким негативним виявам кримінальне процесуальне законодавство передбачає можливість застосування до особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження, такого заходу забезпечення кримінального провадження, як відсторонення від посади.

Отже, тема дисертаційного дослідження С.М. Ісланкіна, присвячена відстороненню від посади в кримінальному процесі, є актуальною та своєчасною.

Зв'язок дисертаційного дослідження з програмами, темами й планами, затвердженими на загальнодержавному та відомчому рівнях, безумовно, сприяє забезпеченню значущості цього дисертаційного дослідження.

Мета й задачі дослідження, його об'єкт і предмет сформульовані відповідно до теми дослідження.

Методи дисертаційного дослідження, обрані й застосовані автором, а саме: формально-логічний, системно-структурний, статистичний і порівняльно-правовий, – відповідають предмету дослідження. Формально-логічний метод дослідження застосовано для вивчення чинного законодавства, зокрема його

положень щодо встановлення мети й завдань відсторонення від посади як заходу забезпечення кримінального провадження. Системно-структурний метод – для визначення логіки взаємозв'язків у системі елементів кримінальної процесуальної характеристики відсторонення від посади. Порівняльний метод надав можливість окреслити місце відсторонення від посади серед інших заходів забезпечення кримінального провадження. Статистичний метод використано для дослідження емпіричних матеріалів щодо ефективності та практичного застосування відсторонення від посади за період 2019–2024 років. Порівняльно-правовий метод застосовано з метою порівняння національного законодавства щодо відсторонення від посади з відповідними положеннями кримінального процесуального законодавства зарубіжних країн.

Зазначене вище засвідчує належний ступінь обґрунтованості висновків і пропозицій, сформульованих за результатами дисертаційного дослідження, та їхню достовірність.

Матеріали додатків підтверджують, що результати дисертаційного дослідження отримали належну апробацію, а також їхню значущість для практики.

Структура роботи відповідає темі дисертаційного дослідження, його меті й завданням; складається з анотації, вступу, трьох розділів, десяти підрозділів, висновків і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 191 сторінку.

Публікації. За темою дисертації опубліковано чотири статті в наукових періодичних фахових виданнях з юридичних наук і п'ять тез за матеріалами доповідей на наукових заходах різного рівня.

Оцінюючи основні положення дисертації, слід зазначити, що всі розділи та підрозділи дисертації становлять взаємопов'язану логічну систему. У висновках дисертант надає свої пропозиції, які є обґрунтованими й відповідають змісту роботи. Отже, слід підтримати основні положення дисертації, що винесені на захист.

Висновки після кожного з розділів роботи відображають головні положення дослідження та чітко сформульовані автором. Загалом структура дисертації С.М. Ісланкіна цілком відповідає логіці наукового пошуку та надала автору можливість послідовно зупинитися на основних проблемних питаннях окремого заходу забезпечення кримінального провадження.

Викладені у вступі та розділах основної частини дисертації положення, які стосуються постановки проблеми загалом, окремих її аспектів, засвідчують, що відповідні питання є теоретично і практично важливими, перспективними для наукового дослідження.

Отже, дисертаційне дослідження розвиває та поглиблює сучасні концептуальні уявлення про теорію застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Текст дисертації викладено логічно, зрозумілою мовою.

Водночас слід виокремити **низку зауважень** щодо цього дисертаційного дослідження, які можуть стати предметом для наукової дискусії під час захисту. Зокрема:

1. Зміст дисертації засвідчує, що автор на належному рівні дослідив такий захід забезпечення кримінального провадження, як відсторонення від посади, проте без належного визначення його місця в системі заходів забезпечення кримінального провадження загалом. Для порівняння цікавим було б простежити динаміку застосування всіх заходів забезпечення кримінального провадження та відсторонення від посади зокрема.

2. Детальне вивчення дисертації дає підстави стверджувати про обвинувальний характер дослідження без належного врахування інтересів сторони захисту в процесі обрання досліджуваного виду заходу забезпечення кримінального провадження. Це питання потребує додаткового пояснення під час захисту.

3. Чіткого формулювання потребує твердження автора, винесене в елементи наукової новизни, у якому зазначено, що в роботі «набуло подальшого розвитку... положення щодо передбачення обов'язку розгляду клопотання про відсторонення від посади слідчим суддею, судом в день його

надходження до суду». Проте зі змісту дисертації складно зрозуміти, у чому ж полягає зазначене вище вдосконалення, який новий підхід пропонує автор для вирішення цього питання.

Зазначені вище зауваження не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження, вони мають сприяти науковій дискусії під час публічного захисту дисертації, як це й передбачено вимогами до процедури захисту дисертації.

Загальний висновок:

Дисертація Ісланкіна Сергія Миколайовича на тему «Відсторонення від посади в кримінальному процесі» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке містить наукові положення та науково обґрунтовані результати, що виконують важливе науково-прикладне завдання і щодо яких здобувач є суб'єктом авторського права, а саме: отримані результати є суттєвим внеском у теорію застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

На основі вивчення дисертації та наукових праць, опублікованих з теми дисертації, доходимо висновку, що рецензована дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 зі змінами, а її автор – Ісланкін Сергій Миколайович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

**Офіційний опонент –
старший науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем
протидії злочинності
Національної академії внутрішніх справ
кандидат юридичних наук**

Ярослав ДЯКІН

**Підпис засвідчую:
проректор Національної академії
внутрішніх справ**

Олег ТАРАСЕНКО